

ВІСНИК ХУСТЩИНИ

№ 20
29 липня 2025 року

Інвестиції, команда, експорт. Як компанія «Bakery Food Investment» масштабується під час війни

Вakery Food Investment (BFI) – український виробник глибокозаморожених хлібо-булочних виробів – працює в умовах викликів завдяки ставці на розвиток, інвестиції, технології та партнерства. Попри труднощі, компанія збудувала новий завод, нарощує експорт і вибудовує бізнес-модель, що поєднає ефективність із соціальною відповідальністю. За останні роки компанія вклала понад 550 млн грн у нові виробничі потужності, зазначає **Олег Міщенко**, власник BFI. Це посилило можливості для масштабування виробництва і заклало основу для довгострокового зростання. Наразі мета BFI – досягти 30% експорту в структурі доходу. Як компанії вдається реалізовувати цілі – у матеріалі Forbes BrandVoice

ПЕРЕТВОРИТИ ВИКЛИКИ НА СТРАТЕГІЮ ЗРОСТАННЯ

Понад 20 років Bakery Food Investment (BFI) працює на ринку хлібо-булочних виробів глибокої заморозки – сьогодні підприємство утримує близько 30% українського ринку здобних і листових виробів. Його продукцію реалізують у всіх національних мережах, поставачають у HoReCa, а також експортують до 15 країн. Щоденно її обирають

понад два мільйони українців.

Але ключове – не лише масштаби. За останнє десятиліття BFI докорінно змінила стратегію – від роботи у форматі франшизи під брендом «Fornetti» до незалежного виробника з фокусом на B2B та експорт. 2014 рік став точкою змін: компанія стикнулася з різким скороченням ринку та виходом іноземного партнера з проєкту. Через два роки український менеджмент викупив завод у Козельці на Чернігівщині та перезапустив виробництво вже під власним брендом. «Якщо раніше наша мета була зробити якісний продукт за доступною ціною, то сьогодні місія глибша: ми забезпечуємо продовольчу стійкість України, створюючи продукт із української сировини, підтримуючи аграріїв, внутрішній ринок і найголовніше – людей», – наголошує **Олег Міщенко**, власник компанії BFI.

Зараз український виробник забезпечує роботою понад 600 співробітників. Саме команду **Олег Міщенко** називає ключовим активом: «Наш фундамент – це

ІНВЕСТИЦІЇ ПОПРИ ВІЙНУ

Сьогодні BFI продовжує інвестувати в розвиток – модернізує виробництво, запускає нові проєкти й розбудовує енергетичну інфраструктуру. Відображенням змін став ребрендинг: на початку 2024-го компанія змінила назву з «Bakery Food Industry» на «Bakery Food Investment». «Тепер ми не просто виробляємо, а й активно інвестуємо в заміщення імпорту, – підкреслює **Олег Міщенко**. – Прагнемо виготовляти в Україні те, що раніше закуповували за кордоном, причому краще, швидше і дешевше».

У межах оновленої стратегії BFI вклала понад 160 млн грн у модернізацію заводу в Козельці. Це збільшило виробничу потужність на 25%, за даними компанії. Але після 24 лютого 2022 року стало зрозуміло: розширення в прикордонному регіоні надто ризиковане. Тож у вересні 2024-го BFI придбала майданчик у Хусті, де вже у травні 2025 року запустили першу з чотирьох виробничих ліній. «**Це фабрика майбутнього – повна автоматизація, цифровізація, мінімальна залежність від зовнішніх ризиків. Ми фактично індустріалізуємо здобу**

як категорію», – розповідає **Євгеній Міщенко**, CEO компанії BFI.

Загальний обсяг інвестицій у хустський проєкт – приблизно 400 млн грн. Планова потужність – до 3000 тонн продукції на місяць, що більше, ніж у Козельці. «Поява заводу BFI дає поштовх для подальшого економічного розвитку регіону», – наголошує **Дмитро Білецький**, депутат Хустської міськради. Втім, шлях до запуску нового виробничого майданчика не був безперешкодним. Восени 2024-го внаслідок ракетного удару було знищено склад у Чубинському – втрати склали понад 50 млн грн. Компанія тимчасово зупинила будівництво, яке було поновлено в березні цього року.

Ключову роль у відновленні відіграв Sense Bank, який став фінансовим партнером у межах держпрограми «Доступні кредити 5-7-9%» та ініціативи «Джерело енергії». Банк не лише допоміг виробнику поповнити обігові кошти на 50 млн грн, а й протягом двох тижнів забезпечив фінансування проєкту щодо встановлення газових генераторів потужністю до 2 МВт.

«Спільний проєкт із фінансування енергонезалежності став каталізатором для реалізації подібних ініціатив, – наголошує **Андрій Соколов**, член правління Sense Bank. – BFI відіграла ключову роль у популяризації енергоефективних рішень серед корпоративного бізнесу України». Важливо, що цей кейс не тільки про масштабування бізнесу. «Ми заміщаємо імпорт і створюємо продукт із доданою вартістю тут, в Україні, – зазначає власник BFI. – Вже затверджено інвестпрограму з Sense Bank на 800 млн грн, із яких 200 млн – у роботі».

(Продовження
на 2 стор.)

Коли історія пахне хлібом: гастрономічна культура закарпатських містечок

Стор. 5

Для дітей, які страждають від цукрового діабету, з обласного бюджету закупили інсулінові помпи

Стор. 6

День медичного працівника у Хустській центральної лікарні

Стор. 6

Інвестиції, команда, експорт. Як компанія Bakery Food Investment масштабується під час війни

(Закінчення.
Поч. на 1 стор.)

ФОКУС – НА СПОЖИВАЧА: В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Одним із ключових драйверів зростання ТОВ «БЕЙКЕРІ ФУД ІНВЕСТМЕНТ» є постійний розвиток продуктової лінійки. У компанії розуміють: інвестиції у виробництво та технології мають сенс лише тоді, коли вони трансформуються у продукти, які люди хочуть обирати щодня. «Ми створюємо не просто смачний продукт, а те, що відповідає стилю життя наших клієнтів – швидко, якісно та локально», – підкреслює CEO компанії.

У BFI постійно працюють над тим, щоб кожен споживач – від кухаря в ресторані до пересічного покупця в супермаркеті – відчував комфорт і впевненість у продуктах бренду. «Для нас головне – не просто виготовляти хлібобулочні вироби, а годувати людей, дарувати їм якість і зручність у повсякденному житті», – запевняє **Євгеній Міщенко**.

Паралельно BFI активно розширює експортну присутність, здобуваючи довіру та прихильність закордонних споживачів. Обсяг експорту компанії за рік сягнув понад 350 тонн, що свідчить про суттєве зростання та зміцнення позицій BFI на міжнародних ринках. До вже освоєних ринків Польщі та країн Балтії додаються нові – Велика Британія, Ізраїль, Туреччина, США, Грузія. «Ми працюємо в різних форматах: десь через дистриб'юторів, десь – напряму з торговельними мережами. Наприклад, у Туреччині – це сегмент готельних сніданків, у Латвії – мережеві поставки. Готуємось до виходу на Німеч-

чину та Саудівську Аравію», – повідомляє CEO компанії. Іншим важливим елементом стратегії є локалізація постачань. «Українські постачальники готові відповідати європейським стандартам та адаптуватися до технологічних вимог», – пояснює **Євгеній Міщенко**. – Але контроль якості у нас жорсткий. Ми співпрацюємо виключно з сертифікованими постачальниками, адже нашою цільовою аудиторією є діти, студенти, родини».

ЗАВОДИ ЯК ДРАЙВЕРИ РОЗВИТКУ ГРОМАД

Інвестуючи у виробництво, BFI одночасно розвиває середовище навколо нього: створює робочі місця, підтримує освіту та соціальну інфраструктуру.

Завод BFI розташований у Козельці, однак юридично компанія зареєстрована в сусідньому місті Остер. Це стало

результатом свідомого вибору на користь громади, яка була готова до реального партнерства – забезпечила підтримку в логістиці, пошуку персоналу й розвитку інфраструктури. Такий підхід дозволяє BFI спрямовувати податкові надходження безпосередньо до бюджету Остерської громади, де вони використовуються на місцевий розвиток – школи, лікарні, житло для молоді та системну підтримку ЗСУ. «Ми просто обрали тих, хто хоче з нами працювати», – коментує власник BFI.

У Хусті компанія реалізує ще більш масштабний про-

ект: навколо виробництва формується публічний простір із кав'ярнею, пекарнею, піцерією, електрозаправкою, ковзанкою, сімейною зоною відпочинку. Буде запущено «автокінотеатр», а після перемоги планують майданчик для польотів на повітряних кулях. «Для нас важливо, щоб бізнес активно долучався до розвитку громади. Це приклад відповідального партнерства, який, сподіваємось, надихне й інших інвесторів», – каже **Андрій Ковач**, заступник міського голови Хуста.

Найближчим часом компанія планує масштабувати виробництво – до шести автоматизованих ліній із потенціалом створення до 500 нових робочих місць. Для залучення працівників розширює геогра-

фію довозу до 70 км і співпрацює з місцевими закладами профтехосвіти, готуючи нове покоління фахівців для харчової промисловості й фор-

муючи стабільний кадровий резерв у регіоні. «Ми активно залучаємо навчальні заклади громади, щоб із перших курсів готувати молодих спеціалістів для роботи в сучасному виробництві. Це стратегічна мета – створювати можливість для молоді вдома, а не за кордоном», – додає **Леонід Мисливець**, Остерський міський голова.

Таким чином, BFI формує нову парадигму, в якій промислове підприємство стає точкою зростання для місцевої громади – не лише економічною, а й соціальною. «Ми віримо, що громада і бізнес – це одна екосистема», – впевнений **Олег Міщенко**.

ПРО ВІЗІЮ BFI

Завдяки чіткій стратегії BFI демонструє, що український бізнес здатен зростати навіть у важких умовах. «Ми віримо в індустріалізацію як спосіб зробити ринок зрілим, ефективним і незалежним», – підкреслює **Євгеній Міщенко**.

У 2025-2026 роках BFI активно братиме участь у закордонних виставках та розширюватиме експортну присутність, кажуть у компанії. У планах – модернізація та запуск нових виробничих ліній в Козельці, на що компанія планує витратити близько 800 млн грн.

У 2026-му в Хусті розпочнеться будівництво сучасного гуртожитку для внутрішньо переміщених осіб, що стане важливим кроком у соціальній підтримці громади, а також старту розвитку комплексних освітніх програм для підвищення кваліфікації місцевих кадрів. До 2027 року компанія планує повністю завантажити виробничі потужності в Хусті та освоїти нові сегменти ринку B2C – харчовий лід, напівфабрикати глибокої заморозки та інноваційні формати готової здоби. Водночас BFI зосереджена на реалізації масштабних соціальних ініціатив, спрямованих на розвиток регіону та підвищення якості життя його мешканців, підтверджуючи роль бізнесу як драйвера сталого розвитку.

Forbes.ua

Освіта без бар'єрів: сільські громади Закарпаття та Румунії об'єднують зусилля заради інклюзії в освіті

У селищі Вишково стартовав міжнародний освітній проект «Освіта для всіх і кожного: транскордонна співпраця задля якісної освіти у сільських школах» (Номер проекту: ROUA00153, акронім: INCLUSIVE-ED4ALL), покликаний зробити шкільне середовище доступним і комфортним для кожної дитини. Завдяки співпраці Вишківської селищної ради (Україна) та комуни Мофтин (Румунія), сільські школи прикордонних регіонів отримають реальні зміни.

Цей проект – не про косметичні ремонти. Це – конкретні дії у відповідь на виклики, які загострилися внаслідок пандемії та війни. І найбільше ці труднощі вдарили саме по сільських школах.

У рамках ініціативи підтримку отримають дві освітні установи: початкова школа в румунському селі Синміклеуш та Ракошська гімназія у Вишківській громаді.

Для Ракошської гімназії це означає справжнє оновлення: капітальний ремонт навчального корпусу, ідальні та

спортивної зали, облаштування сучасної STEM-лабораторії, ресурсної кімнати й безбар'єрних зон для навчання. Школа стане безпечною, доступною та сучасною – такою, де кожна дитина матиме змогу навчатися у гідних умовах.

Важливим елементом проекту є підтримка педагогів. Двадцять учителів із Вишківської громади пройдуть навчання з інклюзивної освіти, сучасних освітніх технологій та методик подолання освітніх втрат. Адже справжня інклюзія – це не лише про середовище, а й про ставлення, підтримку та професіоналізм.

Ще один ключовий напрям – транскордонна співпраця. Освітяни з України та Румунії

обмінюватимуться досвідом, братимуть участь у міжнародних майстернях і семінарах. Це сприятиме створенню спільноти педагогів, які разом працюватимуть над формуванням рівної та доступної освіти у своїх громадах.

Очікується, що проект охопить понад 235 учнів, а сучасні інклюзивні підходи застосовуватимуть щонайменше 40 учителів з обох країн. Це реальний крок до зменшення освітньої нерівності між містом і селом, до школи, де кожна дитина відчуває підтримку.

Проект INCLUSIVE-ED4ALL реалізується консорціумом партнерів під керівництвом комуни Мофтин (Румунія) у партнерстві з Вишківською селищною радою (Україна) в рамках Програми Interreg VI-A NEXT Румунія-Україна 2021–2027. Програма Interreg VI-A NEXT Румунія-Україна 2021–2027 фінансується Європейським Союзом і співфінансується країнами-учасницями Програми (детальніше: www.ro-ua.net).

Загальний бюджет проекту становить 1 230 339,97 євро,

з яких грант ЄС – 1 107 305,96 євро. Обсяг фінансування для України – 697 593,85 євро. Партнери розпочали реалізацію проекту 24 травня 2025 року, і він триватиме 24 місяці – до травня 2027 року. Цей матеріал підготовлено за підтримки Європейського Союзу. За зміст даної статті несе власну відповідальність Роман Сідун і він не обов'язково відображає офіційну позицію Європейського Союзу або структуру управління Програми Interreg VI-A NEXT Румунія-Україна 2021–2027.

Вогонь за інструкцією з Луб'янки: підпал церкви на Закарпатті став п'ятою за останні роки провокацією за сценарієм ФСБ

Закарпаття знову опинилося у центрі ефемерних провокацій. Вночі на стіні угорської церкви у прикордонному селі Паладь-Комарівці з'явився напис «Мадярів на ножі». А сам храм підпалили. Брутально, показово, з розрахунком на ефект. І він не забарився – прем'єр Угорщини **Віктор Орбан** у Facebook звинувачує Україну у «вимаганнях, примусі та спалюванні церков». Наче за сигналом, тема поширюється угорськими ЗМІ. Починається чергова хвиля звинувачень у бік Києва. Все надто знайоме. Надто схоже на попередні атаки. І надто синхронізовано...

ВУХА КРЕМЛЯ НА КОРДОНІ З УГОРЩИНОЮ

Ми простежили цілу низку подібних інцидентів за останні сім років. Їх об'єднує не лише почерк, а й спільний

кордонна місцевість Ужгородського району. Приблизно о 22:00 до поліції надходить повідомлення про загоряння церкви. На місці з'ясовується: підпалено вхідні двері храму, а на стіні – напис чорним аерозолем, що закликає до насилля проти угорців. Цей напис – не просто прояв вандалізму. Він є ретельно підібраним маркером, який має викликати реакцію. Його адресовано не місцевим – його адресовано політичним штабам у Будапешті та редакціям угорських ЗМІ. І, схоже, це добре розуміють у області. Тому обіцяють якнайшвидше знайти виконавців.

Зокрема, голова Закарпатської ОВА **Мирослав Білецький** каже: «Правоохоронні органи вже працюють на місці. Триває розслідування, зловмисники будуть встановлені і покарані! Закликав усіх закарпатців зберігати спокій і не піддаватися на очевидні провокації. Це –

Фото Сергій Чернишов/Суспільне Ужгород

знаменник – і цей слід веде у бік Москви. Щоразу, коли між Україною та Угорщиною зростає напруга, у прикордонних регіонах раптом виникають атаки на угорські установи, провокативні написи, підпали або погрози. Кожного разу – в потрібний момент. І кожного разу – реакція Кремля не барилася.

Цього разу – на тлі гучних заяв Дональда Трампа про готовність дати Україні зброю. Кремлівські вуха знову вишлюрили з-за завіси диму. І ми маємо всі підстави твердити: це не випадковість, не інцидент, а чергова фаза довгострокової гібридної операції, в якій Закарпаття – поле бою, а об'єкт атаки – саме українсько-угорські відносини.

ПРОВОКАЦІЯ В ПАЛАДЬ-КОМАРІВЦЯХ: ІСКРА, ЩО МАЛА СТАТИ ПОЖЕЖЕЮ

Вечір 16 липня 2025 року. Село Паладь-Комарівці, при-

чергова спроба дестабілізації ситуації у прикордонному регіоні. Ворог прагне посіяти ворожнечу, створити ілюзію міжнародного конфлікту та дискредитувати Україну як демократичну і багатонаціональну державу. Закарпаття було і залишається прикладом мирного співжиття людей різних національностей та віросповідань. І ми нікому не дозволимо зламати цей баланс...

Поки ж поліція та СБУ розпочинають слідчі дії, **Орбан** уже виступає із заявою: мовляв, проти угорців на Закарпатті ведеться кампанія залюкування. Він перелічує «вимагання», «вбивства», «спалювання церков», не згадуючи жодного розслідування, жодного виroku суду, жодного доказу. Ось його допис у Facebook дослівно: «Підпалили церкву на Закарпатті, а на стіні написали: «Угорців – на ножі». Примусова мобілізація, вбивства, підпали церков, підбурювання, залюкування.

Усе це відбувається з нашими, з угорцями на Закарпатті. Ми цього не допустимо, ви можете на нас розраховувати!»

Та InformNapalm миттєво вказує на інше: за їхніми даними, на Закарпатті запущено чергову ІПСО – інформаційно-психологічну операцію, в якій беруть участь російські агенти і деякі проросійські угорські політики. Сценарій знайомий. І він не новий. Ми це вже бачили...

РІК 2018: ПОДВІЙНИЙ ПІДПАЛ ЗІ СЛІДАМИ РОСІЙСЬКИХ ЗАМОВНИКІВ

У лютому 2018 року на Закарпатті відбулася серія атак на офіс Товариства угорської культури в Ужгороді. Спочатку – 4 лютого – пляшка з бензином, кинута у вікно. Через кілька тижнів – вже 27 лютого – вибуховий пристрій.

Ці атаки збіглися з приїздом українських і угорських високопосадовців та заго-

стренням через розгляд закону «Про освіту». І знову – «випадковість»?

Уже за кілька тижнів польські правоохоронці затримують трьох громадян Польщі. Всі – члени проросійської ультраправої організації «Фаланга», яка брала участь у війні на Донбасі на боці так званих «ДНР» і «ЛНР». В Ужгороді затримують ще кількох співучасників.

На допитах вони говорять одне: діяли за вказівками німецького журналіста. Його ім'я – **Мануель Оксенрайтер**. Він – редактор проросійського журналу «Zuerst!», помічник депутата Бундестагу від ультраправої партії «Альтернатива для Німеччини» **Маркуса Фронмайєра**.

Саме **Оксенрайтер** через Telegram давав інструкції, надавав кошти, координував дії. Мета? Провести провокацію, яка виглядала б як атака українських націоналістів на угорців. І дискредитувати Україну на міжнародній арені.

2021 РІК: СПРОБА ТЕРАКТУ – І ЗНОВУ ФСБ

У жовтні 2021 року СБУ офіційно повідомляє: на Закарпатті російські спецслужби готували серію терактів. Йшлося про підпал консульства, підлив автомобілів, пошкодження пам'яток історії, і навіть – замовне вбивство громадського діяча.

Організатор – уродженець Луганщини, завербований ФСБ. Місце операції – Закарпаття. Цілі – дискредитація України, створення ілюзії анархії, загострення відносин із західними партнерами.

У тому ж році InformNapalm оприлюднює схему координації: радикали з європейським громадянством, фінансування з РФ, медійне супроводження через лояльні політичні сили. У часовому просторі все відбулося традиційно на тлі дипломатичної

напруги напередодні важливих переговорів.

ЧОМУ МОВЧИТЬ БУДАПЕШТ? І КОГО ЦЕ ВЛАШТОВУЄ?

Коли у 2023 році польський суд визнав усіх трьох виконавців теракту в Ужгороді винними й імена замовників стали відомі всій Європі, єдиний Будапешт промовчав. Жодної заяви від лідерів закарпатських угорців. Жодного слова про ФСБ. Навіть сайт «ТУКЗ» обмежився перепостами з угорських медіа. Воно й зрозуміло, адже публічне визнання причетності російських спецслужб до атак на угорців в Україні автоматично підриває основну тезу угорської пропаганди – про те, що українська влада переслідує нацменшини. А разом із цим – і головні інструменти тиску на Київ, зокрема блокування переговорів щодо євроінтеграції.

Тим часом Міністр закордонних справ Угорщини **Петер Сійярто** оголосив про запровадження заборони на в'їзд до країни трьом українцям, яких Будапешт вважає відповідальними за смерть українського військового 6 липня на Закарпатті...

ЗАМІСТЬ ВИСНОВКІВ

Треба чітко говорити про те, що Угорщина має стратегічного партнера – Росію. Енергетичні контракти, газопровід «Турецький потік», робота проти антиросійських санкцій – усе це вимагає обережності в словах. Тому у риторичі, наприклад **Орбана**, підпал, вчинений за наказом з Москви ніколи не звучатиме. Бо це незручно. Це – політичний дисонанс. Тому винних шукають деінде... Тобто – традиційно в Україні. І в цій грі немає випадковостей, бо вона – чергова розробка контори з Луб'янки...

Павло БІЛЕЦЬКИЙ

Центр первинної медико-санітарної допомоги Керецьківської сільської ради – один із найкращих закладів первинної медичної ланки України!

Упереддєнь професійно-го свята хочеться згадати про один із найуспішні-ших прикладів реалізації медичної реформи на Закар-патті – створення ефектив-ної первинної ланки охорони здоров'я на засадах сімейної медицини у Керецьківській територіальній громаді.

Нещодавно КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Керецьківської сільської ради» відзначив 4 роки з дня заснування. За цей час заклад пройшов значний шлях: чимало викликів, труднощів і водночас – перемог. Зміни у суспільстві, зростання потреб пацієнтів, нові підходи – усе лише зміцнило позиції одного з найуспішніших центрів первинної медичної допомоги в Україні, який сьогодні активно функціонує в самому серці Закарпаття.

Початок усьому поклав мудрий керівник і досвідчений лікар – **Михайло Михайлович Василенко**, який взяв на себе непросту місію формування нового закладу. Саме під його керівництвом було об'єднано колективи чотирьох амбулаторій населених пунктів громади. Медики з різними характерами, амбіціями та життєвим досвідом з'єдналися заради спільної мети – розбудови якісної та доступної первинної медичної допомоги.

Сьогодні заклад фінансується за принципом «гроші йдуть за пацієнтом» – відповідно до кількості підписаних декларацій. Це створює здорову конкуренцію між лікарями та стимулює постійне підвищення якості послуг.

Сімейна медицина в Керецьківській громаді – доступна, орієнтована на потреби людини,

така, що наближає світові стандарти до кожного мешканця. Вісім сімейних лікарів обслуговують близько 12 тисяч жителів громади. Кожен пацієнт має змогу обрати свого постійного лікаря, який супроводжує його на всіх етапах життя. Це сприяє глибшому розумінню історії хвороб, способу життя, факторів ризику та створює основу для довіри й ефективної профілактики.

Медики Керецьківської громади акцентують увагу на регулярних профілактичних оглядах, вакцинації, виявленні ризиків на ранніх етапах. Для цього адміністрація закладу створює умови для постійного професійного розвитку – фахівці проходять вузькопрофільні навчання, упроваджують новітні діагностичні методики та обмінюються досвідом із колегами з інших регіонів.

Серед останніх нововведень – портативні УЗД-апарати, які дозволяють лікарям на первинному рівні проводити

діагностику, використовуючи власні смартфони. Це особливо важливо для догляду за паліативними пацієнтами, військовими, людьми з інвалідністю та людьми похилого віку, які не мають змоги відвідувати спеціалізовані заклади. Саме тому лікарі пройшли навчання за міжнародними протоколами Blue та Fast, а директор Центру подбав про закупівлю необхідного сучасного обладнання.

Зручність і доступність – ключові переваги медичної допомоги в Керецьківській ТГ. У межах громади відкрито дві лабораторії, закуплено сучасний сечовий аналізатор, який дозволяє оперативно оцінити стан здоров'я пацієнта. Окрему увагу приділено маломобільним групам – для них передбачено можливість забору аналізів вдома.

Пацієнти безкоштовно отримують базові аналізи, направлення до вузьких спеціалістів, довідки, лікарняні та консультації лікарів. Активно

реалізується державна програма «Доступні ліки». Люди з хронічними захворюваннями (гіпертонією, діабетом II типу, бронхіальною астмою тощо) мають змогу отримати необхідні препарати безкоштовно або зі знижкою. Завдяки ініціативності керівника програма охопила вже п'ять аптек на території громади.

Турбота про здоров'я мешканців громади спонукає депутатів Керецьківської сільської ради на чолі з головою громади **Михайлом Мушкою** виділяти додаткові кошти для закупівлі ліків мешканцям. Зокрема прийнято місцеву програму «Доступні ліки», за якою щороку спрямовується більше 800 тисяч гривень для закупівлі медикаментів. Окрім цього, співпраця з міжнародними партнерами дозволяє забезпечувати пацієнтів безкоштовними функціональними ліжками, протипролежневими матрацами, інвалідними візками та милицями.

Поступово модернізуються всі амбулаторії громади: проводяться ремонти, впроваджуються програми енергоефективності та безбар'єрності, оновлюється матеріально-технічна база, закуповується транспорт для мобільної роботи медиків, створюються комфортні умови для пацієнтів і персоналу.

Сімейна медицина в Керецьківській громаді – це не просто послуга, це нова філософія охорони здоров'я. Вона базується на партнерстві між лікарем і пацієнтом, довірі, профілактиці та довготривалих стосунках. І ця модель уже демонструє свою ефективність. За результатами статистики МОЗ за 2024 рік КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Керецьківської сільської ради» увійшов до 10% кращих медичних закладів України!

Так, чотири роки – це лише початок. Але вже зараз цей шлях доводить: амбітні цілі, злагоджена команда і підтримка громади здатні змінити систему охорони здоров'я на краще. З нагоди професійного свята голова громади відзначив активних медичних працівників почесними грамотами Керецьківської сільської ради, а директор установи **Михайло Василенко** нагороджений почесною грамотою Закарпатської обласної ради за активну роботу в розвитку медицини області. Щиро вітаємо медиків із професійним святом та бажаємо успіху в реалізації подальших планів!

Ганна ОСТОЛОШ, депутат Керецьківської сільської ради
Микола БІЛЕЙ, голова Молодіжної ради Керецьківської сільської ради

Сила, що надихає: сестри Дарина та Вероніка Лемак – важкоатлетки із Керецьок

Ще кілька десятиліть тому важка атлетика вважалася суто «чоловічим» видом спорту, але сьогодні дівчата з усього світу ламають стереотипи, підіймаючи неймовірні ваги – і водночас престиж жіночої сили, витривалості та дисципліни.

Сім'я **Лемаків** із села Керецьки може пишатися аж двома донечками-спортсменками! **Дарина** та **Вероніка** близько двох років займаються важкою атлетикою під керівництвом тренера **Поповича Василя Володимировича**. Цей вид спорту розвиває не лише м'язи, а й витривалість, контроль над тілом, уважність до техніки виконання кожного руху.

Для досягнення результатів, як правило, необхідні роки наполегливих занять, правильне харчування, дисципліна і психологічна стійкість. Зважаючи на це, досягнення сестер **Лемак** за такий короткий час тренувань викликає захоплення! Юні важкоатлетки мають витончену зовнішність, ведуть активне шкільне життя й водночас беруть участь у обласних та всеукраїнських змаганнях, вдосконалюються та здобувають нагороди.

У березні цього року в місті Луцьк відбувся Кубок України з важкої атлетики. **Даринка** в

сумі двоборства підняла 114 кілограмів та виборолала 2 місце. Молодша сестричка **Вероніка** увійшла в десятку кращих важкоатлеток України. При-

ємно, що батьки підтримали захоплення донечок таким особливим видом спорту. Дівчата стали гордістю родини, односельчан та Керецьківської громади загалом. Їхня впевненість, цілеспрямованість і майстерність є прикладом для молоді. Фотографії сестричок викликають захват: сильне, підтягнуте тіло, спокійний, зосереджений погляд, впевнена постава. **Дарина** та **Вероніка** показують, як потрібно поважати себе, не боятися сили, не ховати свої амбіції. Вони доводять, що можна бути сильною – і при цьому залишатися жіночною, елегантною, справжньою.

Дівчата у важкій атлетиці – це не лише про спорт, це про символ нової епохи: епохи рівних можливостей, сили та самореалізації. Вони руйнують старі уявлення і будують нове майбутнє, в якому сила – це не про стать, а про характер. Пишаємося нашими красунями! Бажаємо їм успіху на спортивній ниві!

Інформує Керецьківська громада

Коли історія пахне хлібом: гастрономічна культура закарпатських містечок

Про кухню, ринки, рецепти і смисли, які втратилися

Уявіть собі, що історія – це не архів, не хронологія і навіть не нудна музейна табличка. Історія – це запах хліба, який щойно вийняли з дров'яної печі. Це присмак копченої лопатки, приправленої сіллю і пам'яттю. Це ринок у Хусті, де бабуся з Боржави продає банош, приготований у казанку, як це робили ще її прабабці.

Закарпаття не просто має кухню – воно має гастрономічну пам'ять, куди вписані сторінки Австро-Угорщини, сліди Чехословаччини, нотки Угорщини, притрушені єврейськими і ромськими смаками. І ця пам'ять пахне. Часто – саме хлібом.

ЗАПАХ ІСТОРІЇ В КОЖНОМУ ШМАТОЧКУ

Коли вперше ступаєш на ринок маленького закарпатського містечка, відчуваєш щось особливе. Тут не лише базар, а справжній живий музей кулінарних традицій, де кожен аромат – це маленька історія. Запах свіжоспеченого хліба, копчених ковбас, пряних трав і сиру з гірських ферм наче переносить тебе у минуле.

Закарпаття – це місце, де історія, культура і кухня сплелися у неповторний гастрономічний коктейль. Сьогодні ми вирушимо в подорож містечками краю, щоб розгадати, як їжа може розповісти про тисячі років історії, про традиції, які збереглися, і про ті, що вже майже забуті.

ЗАКАРПАТТЯ – ГАСТРОНОМІЧНЕ ПЕРЕХРЕСТЯ КУЛЬТУР ТА ІМПЕРІЙ

Історія Закарпаття – це історія перетину шляхів, народів та імперій. Регіон, що довгі століття перебував під владою Угорщини, Австро-Угорської імперії, Чехословаччини, Радянського Союзу, зберіг у собі багатогранність культурних впливів. Кожна з цих епох залишила свій слід у місцевій кухні.

Наприклад, угорські впливи відчутні у стравах на основі м'яса, паприки та густих супів. Словацькі, чеські та німецькі традиції – у випічці та пиві. Румунські та українські – у способах приготування каш і страв із кукурудзи.

Щоб зрозуміти це краще, варто звернутися до історичних фактів.

ІСТОРИЧНІ КОНТЕКСТИ СМАКУ: ВІД КНЯЗІВСТВ ДО ІМПЕРІЙ

Ще в XIII столітті Закарпаття було важливим транзитним регіоном між Східною та Центральною Європою. Торгові шляхи прокладалися через містечка, що тепер ми називаємо Ужгородом, Мукачевом, Хустом. Тож не дивно, що рин-

ки цих міст з давніх часів були повними не лише продуктів, а й розмов про різні кухні.

У період Австро-Угорщини (1867-1918) регіон переживав справжній кулінарний бум. З'явилися перші кафе, броварні і ресторани, куди місцеві еліти сходилися скуштувати бограч, гуляш, кнедлики та численні десерти.

Загалом гастрономія Закарпаття того часу – це складний сплав народної кухні та європейських кулінарних тенденцій.

РИНКИ – СЕРЦЕ ГАСТРОНОМІЇ ЗАКАРПАТТЯ

Ринок – це не просто торговельне місце. Це простір, де народжується і зберігається гастрономічна культура. На старих базарах закарпатських містечок зустрічалися різні люди – селянські жінки, купці, ремісники, які продавали продукти, ділилися рецептами і звичаями.

УЖГОРОДСЬКИЙ РИНОК – СКАРБНИЦЯ СМАКІВ І АРОМАТІВ

Ужгородський ринок – один із найстаріших у регіоні. Ще наприкінці XIX століття він славився багатством місцевих продуктів: меду, домашнього сиру, овочів і м'яса. Тут можна було купити домашню ковбасу, зроблену за старовинними рецептами, відчути аромат гірського меду та спробувати унікальні сири, які й досі виробляють у приватних господарствах.

Особливість ринку – його багатокультурність. У певний час на прилавках можна було знайти не лише українські продукти, а й угорські, словацькі, румунські, єврейські делікатеси.

ЗАБУТІ СМАКИ З РИНКУ: ДЗЬОБАЧКА, ПАЛАЧІНТИ, ЛОПАТКИ

Серед страв, які можна було побачити в минулому на ринках, – дзьобачка. Ця страва майже забута сьогодні, але колись вона була популярною серед місцевого населення. Дзьобачка – це не просто кумедне слово, але й прекрасна страва. За похолодженням чимось схожа до грузинського лобіо – зварена фасоль, заправлена запражкою з цибули-моркви-томату-паприки. Її готували у родинках на особливі свята, а потім продавали на базарі.

Палачинти (плацинди) – ще одна страва з глибокими коріннями. Це млинці з різними начинками – від капусти і картоплі до сиру та вишень. Вони походять із молдовської кухні, але на Закарпатті вони отримали власний унікальний характер.

«Лопатки» – шматки м'яса, зазвичай дичини або свинини, які підсолювали, іноді натирали спеціями, а потім

сушили або копчили в сінях, над піччю чи в димарях. Це був традиційний спосіб збереження м'яса, який дозволяв йому зберігатися місяцями і став головним джерелом білка взимку. Особливо поширені «лопатки» були серед гуцулів, де копчення та сушіння м'яса були не просто технологією, а справжнім ритуалом, що додавав особливого аромату і смаку. Сьогодні такі страви рідко зустрічаються на ринках, але для багатьох старших поколінь вони залишаються символом традиційної закарпатської кухні.

КУЛІНАРНІ ТРАДИЦІЇ – УНІКАЛЬНІ РЕЦЕПТИ І ТЕХНОЛОГІЇ

Закарпатська кухня славиться не лише продуктами, а й способами приготування. Ферментація, копчення, запікання у печах – це ті навички, які передавалися з покоління в покоління і сьогодні все більше зникають.

ТРАДИЦІЙНЕ КОПЧЕННЯ І ФЕРМЕНТАЦІЯ

Копчення було не просто способом збереження м'яса – це цілий ритуал, який додавав особливого смаку. Раніше кожна родина мала власні секрети: які дерева брати для диму, як довго тримати м'ясо над вогнем, щоб воно не пересушилося. У гуцулів навіть існували спеціальні копильні будки – «димарі», де м'ясо обробляли впродовж тижнів.

Ферментація овочів та сирів також відігравала важливу роль, особливо в підготовці до довгих зимових місяців. Квашені овочі, домашні сири з мікроорганізмами – це не просто їжа, а ціла екосистема, без якої складно уявити автентичний смак.

ХЛІБ – СИМВОЛ ЖИТТЯ І БЛАГОПОЛУЧЧЯ

Особливо важливу в гастрономічній культурі є роль хліба. У багатьох закарпатських містечках хліб випікають не просто як їжу, а як символ родинної злагоди, благополуччя і гостинності.

СТАРОВИННІ РЕЦЕПТИ І ОБРЯДИ ВИПІКАННЯ

У давнину кожна господиня знала свій рецепт житнього або пшеничного хліба. Пекли його в печах, розігрітих дровами бука чи дуба, що додавало особливого аромату. Хліб був настільки важливим, що існували навіть спеціальні обряди, пов'язані з його випіканням і подачею.

Наприклад, на весіллях господині випікали короваї – пишні круглі хліби з прикрасами із тіста. Вони символізували родинне благополуччя, достаток і єдність двох родин. Коровай тримали на покуті – найпочеснішому місці у хаті.

СУЧАСНІСТЬ І ГАСТРОНОМІЧНЕ ВІДРОДЖЕННЯ

У XX столітті, особливо після Другої світової війни, традиції почали втрачатися. Урбанізація, індустріалізація харчової промисловості, зростання імпорту змінювали раціон і ставлення до їжі.

Але останні десятиліття принесли нову хвилю зацікавлення – і в Україні, і за її межами – у традиційну кухню.

РЕСТОРАНИ ТА ФЕСТИВАЛІ: НОВЕ ЖИТТЯ СТАРИХ РЕЦЕПТІВ

Сьогодні в Ужгороді, Мукачеві та Хусті з'являються ресторани, які роблять ставку

на автентичність. Вони не просто відтворюють старі рецепти, а й експериментують, адаптуючи їх під сучасний гастрономічний тренд.

Відомий фестиваль «Бограч-фест» щороку збирає сотні гостей і гурманів, які хочуть скуштувати традиційний угорський суп і інші місцеві страви, почути історії про них і відчути живу гастрономічну культуру.

ВТРАЧЕНІ СЕНСИ І ЩО НАМ ІЗ НИМИ РОБИТИ

Однак, незважаючи на зусилля, частина смислів, пов'язаних із кухнею, безповоротно втрачається. Для сучасної молоді це вже не ритуали, а просто їжа. Втрачається розуміння, що приготування палачинтів, копчення сала чи випікання короваю – це не лише кулінарія, а частина культурної спадщини.

Під час глобалізації треба пам'ятати: зберігати не лише рецепти, а й контекст – хто, як і чому готував ці страви. Адже їжа – це мова історії.

ЗАМІСТЬ ВИСНОВКУ: ЇЖА ЯК ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК

Гастрономічна культура закарпатських містечок – це жива історія, яка пахне хлібом, димом, медом і травами. Вона говорить про перехідні часи, багатонаціональні впливи, любові і труд багатьох поколінь.

Збереження цих традицій – справа не лише кухарів, а й істориків, журналістів, культурологів і кожного, хто любить і поважає цей край.

Тож, наступного разу, скуштувавши банош або ковбасу з базарного прилавка, згадайте: ви доторкнулися до справжньої історії.

Тетяна ЛОВСКА

День медичного працівника у Хустській центральній лікарні

Захід розпочався з вшанування хвилиною мовчання колег медиків та всіх героїв, хто виконуючи свій святий обов'язок у лавах Збройних сил України, віддали своє життя за незалежність та суверенітет нашої країни. Окремо згадали лікарку медичного закладу, бойового медика **Орієнко Юлію**, яка загинула при виконанні бойового завдання на Донецькому напрямку.

З вітальним словом до колективу звернувся директор лікарні **Михайло Пристая**. Він подякував кожному співробітнику за щоденну кропітку та самовіддану працю, силу духу, витримку та відповідальність: «Медицина – це не просто професія, а покликання. Ви працюєте у надскладних умовах, але залишаєтеся людьми та професійними. Щиро дякую кожному з вас!»

За підсумками поточного року, кращі працівники

медичного закладу – лікарі, середній та молодший медичний персонал – були нагороджені почесними грамотами та подяками за сумлінну працю, професіоналізм та зразкове виконання службових обов'язків. Особливі слова вдячності прозвучали на адресу тих, хто має бойовий досвід або активно підтримує військо-

вих і не залишив медичну службу навіть у найважчі моменти. Під час заходу, директор медичного закладу подякував від себе особисто та колективу лікарні керівництву області, району та Хустської міської територіальної громади за постійну підтримку та допомогу у реалізації інфраструктурних проєктів

та ініціатив. Окрему подяку керівник лікарні висловив всім партнерам, меценатам та благодійникам, які постійно підтримують наш медичний заклад. Щиро бажаємо всім медикам міцного здоров'я, енергії, професійного зростання та вдячних пацієнтів. Нехай ваша щоденна праця буде гідно оцінена, а тепло люд-

ських сердець – надихає на нові звершення. Окрема вдячність – Збройним силам України. Саме завдяки вам у нас є можливість працювати, допомагати пацієнтам, лікувати та рятувати. Ви – наша опора, наш щит і наша гордість. Слава Україні! Героям слава!

Інформує Хустська центральна лікарня

Для діток, які страждають від цукрового діабету, з обласного бюджету закупили інсулінові помпи

Реалізували це у межах відповідної Регіональної програми, спрямованої на придбання необхідного 2 млн 638 тис. грн.

Голова Закарпатської ОВА **Мирослав Білецький** повідомив, що станом на сьогодні цим забезпечили 100-відсоткову потребу.

Станом на липень 2025 року в Закарпатській області на диспансерному обліку перебуває 468 дітей, хворих на інсулінозалежний цукровий діабет 1 типу. Серед них близько 20% мають перебіг, що класифікується як лабільний, тобто часто фіксують епізоди гіпо- або гіперглікемії, незадовільну відповідь на традиційну інсулінотерапію.

Мультидисциплінарна комісія відібрала 18 діток, щоб забезпечити їх помпами як пріоритетну групу. Підбір проводився за клінічними критеріями та показами, погодженими з профільними експертами.

Так, для них закупили 18 інсулінових помп та комплект витратних матеріалів до них. За місцем диспансерного обліку за маленькими пацієнтами спостерігатимуть, а їх та їхніх батьків навчатимуть правильно користуватися пристроєм.

«Якщо кількість діток із цукровим діабетом збільшиться, всі заходи Обласної програми «Цукровий та нецукровий діабет на 2021–2025 роки» ми дофінансуємо відповідно до потреби», – наголосив **Мирослав Білецький**.

Інформує Закарпатська ОВА

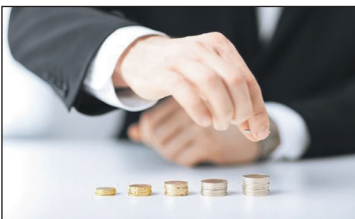
Упродовж півріччя 2025 року у місцевих скарбницях Закарпаття – майже 5 млрд грн податків та зборів

За січень – червень 2025 року до місцевих бюджетів Закарпаття надійшло майже 5 млрд грн податків.

У Головному управлінні ДПС у Закарпатській області зауважують, що надходження податкових платежів у січні – червні 2025 року – 4 млрд 999 млн грн – порівняно з відповідним періодом минулого року зросло на 827 млн гривень, або на 19,8%. У тому числі за червень 2025-го надходження до місцевих бюджетів склали 826,5 млн грн, що на 113,3 млн грн (або на 15,9%) більше минулорічного показника.

У розрізі податків та зборів забезпечено надходження:

- ♦ податку на доходи фізичних осіб – 3 млрд 312,5 млн

грн, що на 538,9 млн грн (або на 19,4%) більше надходжень за відповідний період минулого року;

- ♦ єдиного податку – 750 млн грн, що на 65 млн грн, або на 9,5% більше надходжень за відповідний період 2024 року. З них сплачено: юридичними особами (III група) 86,4 млн грн; фізичними особами 649,6 млн грн; юридичними особами (IV група – сільгоспвиробниками) – понад 14 млн гривень;

- ♦ податку на майно в частині плати за землю – 380,3 млн грн, що на 60,16 млн грн, або на 18,8% більше, у порівнянні з відповідним періодом 2024 року;

- ♦ акцизного податку з роздрібно торгівлі підакцизних товарів – 81,3 млн грн, що більше на 750 тис. грн за надходження у січні – червні 2024 року;

- ♦ податку на прибуток – 251 млн грн, що на 130,3 млн грн, або на 107,3% більше за аналогічний період минулого року.

У структурі надходжень місцевих бюджетів за січень – червень 2025 року найбільшу питому вагу займає податок з доходів фізичних осіб – 66,25%.

ДПС у Закарпатській області

У Довжанській громаді невдовзі запрацює послуга «Мобільна валізка»

Зовсім скоро маломобільні групи населення Довжанської громади зможуть отримувати адміністративні та соціальні послуги безпосередньо за місцем проживання – завдяки запуску сервісу «Мобільна валізка» в ЦНАП Довжанської сільської ради.

Це стало можливим завдяки співпраці з Програмою Polaris «Підтримка доступності адміністративних послуг».

- ♦ На участь у Програмі подали заявки 224 громади з 20 областей України.

- ♦ За результатами конкурсного відбору експерти Програми Polaris спільно з Міністерством цифрової трансформації України обрали 35 громад-партнерок:

- 14 громад – для створення або модернізації ЦНАП;
- 6 громад – для розвитку ЦНАП;
- 15 громад – для організації виїзного (мобільного) надання послуг.

Довжанська громада увійшла до числа 15-ти, які отримали підтримку саме у напрямі розвитку виїзного формату надання послуг.

Підтримка надання послуг передбачає інституційну, консультаційну, навчальну та матеріальну підтримку, що дозволить зробити адміністративні послуги ще доступнішими для кожного мешканця громади.

Про запуск сервісу буде повідомлено додатково!

Інформує Довжанська громада

Мешканців Закарпаття запрошують до участі в літературному проєкті «Мапа голосів»

ГО «Поетична родина» розпочала прийом робіт для участі у всеукраїнському літературному проєкті «Мапа голосів». Ця ініціатива об'єднує поетів з різних куточків країни, внутрішньо переміщених осіб, мігрантів та біженців, які народилися чи проживали в Україні до початку повномасштабної війни.

Метою проєкту є популяризація української поезії, єднання українців через поетичне слово, створення інтерактивної поетичної мапи та першої

об'єднаної всеукраїнської поетично-географічної друкованої енциклопедії сучасності. Перша поетична енциклопедія України – книга, що містить цікаву інформацію про область та ТГ, світлини та поезію авторів – представників громади.

Прийом робіт триватиме з 15 липня до 15 жовтня 2025 року (для деяких ТГ термін подачі творів може бути продовжено).

Вимоги до авторів:

- ♦ вік – з 16 років;
- ♦ до 3 віршів вільної тематики (у текстах надісланих

віршів обов'язково має вжитися назва міста чи села, в якому народився або проживає автор);

- ♦ вірші мають відповідати правилам українського правопису та силабо-тонічної системи віршування;
- ♦ строфічні обмеження – до 8 строф;
- ♦ вітаються тверді форми поезії;
- ♦ авторське фото місцевості або визначної пам'ятки вашого міста чи села (за можливості).

Публікуватиметься лише один вірш із трьох. Викуп книги для автора є не обов'язко-

вим. Участь для автора у книзі є безоплатною. За потреби твори буде відредаговано. Усі правки буде узгоджено з авторами.

Анкета для участі за посиланням. Детальна інформація на сайті проєкту.

Закарпатська ОВА

Обережно! Вірусний гепатит «А»!

Ріст захворюваності на гепатит А в Україні й області розпочався влітку 2023 року. З початку 2025 року станом на 31.07 в Хустській, Вишківській та Горинчівській громадах зареєстровано 187 випадків ВГ «А». Зокрема на території Хустської МТГ зареєстровано 182 випадки ВГА, на території Горинчівської ТГ зареєстровано 4 випадки, а також ВГА на території Вишківської ТГ зареєстровано 1 лабораторно підтверджений випадок ВГА.,

ЩО Ж ТАКЕ ГЕПАТИТ А?

Гепатит А – вірусне захворювання печінки, яке часто називають хворобою брудних рук. Ця інфекція також відома як «хвороба Боткіна». Збудник потрапляє в організм людини через заражену їжу, воду та

при тісному фізичному контакті з інфікованою людиною. Найбільш уразливі до гепатиту А – діти. Однак захворіти може кожен.

Одужання іноді триває кілька місяців. Крім ураження печінки, в окремих випадках гепатит А може спричинити ураження нирок, підшлункової залози, перебігати з болями в суглобах та навіть призвести до смерті.

Наразі не існує спеціального лікування проти вірусного гепатиту А. Ріст захворюваності на ВГА продовжується. Тому найкращий спосіб запобігти хворобі – зробити щеплення.

Щеплення від гепатиту А рекомендовані дітям і дорослим, особливо тим, хто планує відвідати країни Африки, Азії та Південної Америки.

Вакцинація проводиться від 1 року 2 дозами з інтервалом 6 місяців.

Якщо невакцинована людина мала сексуальний або близький побутовий контакт із хворим на гепатит А, їй рекомендоване екстрене щеплення протягом 2 тижнів від моменту контакту.

Також не забувайте дотримуватися простих правил гігієни:

- ✓ частіше мийте руки з милом, зокрема перед приготуванням та вживанням їжі
- ✓ пийте тільки кип'ячену або бутильовану воду
- ✓ ретельно мийте овочі та фрукти
- ✓ стежте за чистотою рук дитини, іграшок, предметів побуту.

Завідувачка відділення організації епідеміологічних досліджень Хустської філії ДУ «Закарпатський центр контролю та профілактики хвороб» Оксана КОМАР

ДУ «Закарпатський ОЦКПХ МОЗ УКРАЇНИ»

Вірусний гепатит А — інфекційне захворювання печінки, яке викликається вірусом гепатиту А

Його також називають хворобою Боткіна

Інкубаційний період вірусного гепатиту А зазвичай триває 15–35 днів

ШЛЯХИ ЗАРАЖЕННЯ

ХАРЧОВИЙ
Через вживання забрудненої їжі, не очищених овочів та фруктів

ВОДНИЙ
Через вживання забрудненої води

КОНТАКТНО-ПОБУТОВИЙ
Через спільне користування посудом, рушниками, предметами особистої гігієни

НЕДОСТАТНІЙ РІВЕНЬ ГІГІЄНИ
Відвідування місць з поганими умовами гігієни та з обмеженим доступом до чистої води.

«Бограч-index» – липень 2025: за місяць ціни на продукти збільшились на 1,8%

Експерти дослідницького центру «Карпатський центр політових досліджень» протягом останніх років продовжують визначати купівельну спроможність жителів Закарпаття за допомогою «Бограч-index».

Як повідомила дирекція «Карпатського центру політових досліджень», дослідники здійснили порівняльну до попереднього місяця оцінку купівельної спроможності жителів Закарпаття за допомогою традиційного «Бограч-index». Інтерв'юери протягом минулого тижня вираховували індекс, беручи до уваги середні ціни на продукти на ринку.

Відповідно до «індексу бограча» якщо за червень 2025 року на родину з п'яти людей потрібно було витратити 790 гривень, то у липні 2025 року різниця цін склала 15 гривень – і загальна вартість продукції за «Бограч-index» – 805 грн., тобто зміна цін відбулася на 1,8%.

Примітка: «Бограч-index» – це винахід дослідницького центру, «Карпатський центр політових досліджень», який визначає, скільки коштує популярний закарпатський бограч-гуяш у відповідності до щомісячних змін в економіці.

Щомісячний «Бограч-index» найнаочніше оцінює купівельну спроможність жителів Закарпаття завдяки двом причинам: бограч-гуяш готують у всіх регіонах краю, а сам бограч-гуяш містить достатню кількість продовольчих компонентів (муку, м'ясо, овочі, воду, спеції), аби вважати його універсальним узагальненням продукту народного господарства.

Кінопокази документальних фільмів, що висвітлюють екологічні виклики

Можливість отримати кінопремію, якщо ти маєш ідеї (і навіть якщо не маєш досвіду)

Лекції про збереження і відновлення довкілля та кінотворення

Вдумливі дискусії, в яких з'являються рішення

Три щасливих дні серед гір та екоспільноти. Де, як не в такій красі, по-справжньому відчувається цінність природи та життя?

Еco Film Festival by Chysto.de?! – не просто фестиваль. Це екологічна культурно-освітня подія нового формату, яка заховає тебе в історію, у свою країну, в Землю. Але найбільше – в людей. Бо тут ти в оточенні однодумців, яким не все одно.

Кінопокази документальних фільмів, що висвітлюють екологічні виклики

Можливість отримати кінопремію, якщо ти маєш ідеї (і навіть якщо не маєш досвіду)

Лекції про збереження і відновлення довкілля та кінотворення

Вдумливі дискусії, в яких з'являються рішення

Кraftові товари в екопакуванні, багаторазові альтернативи одноразовому

Автентичні страви місцевої кухні Теремлянської долини та Закарпатського краю

Читання та обмін книгами на екотемі

Майстер-класи для дітей від 0 до 99

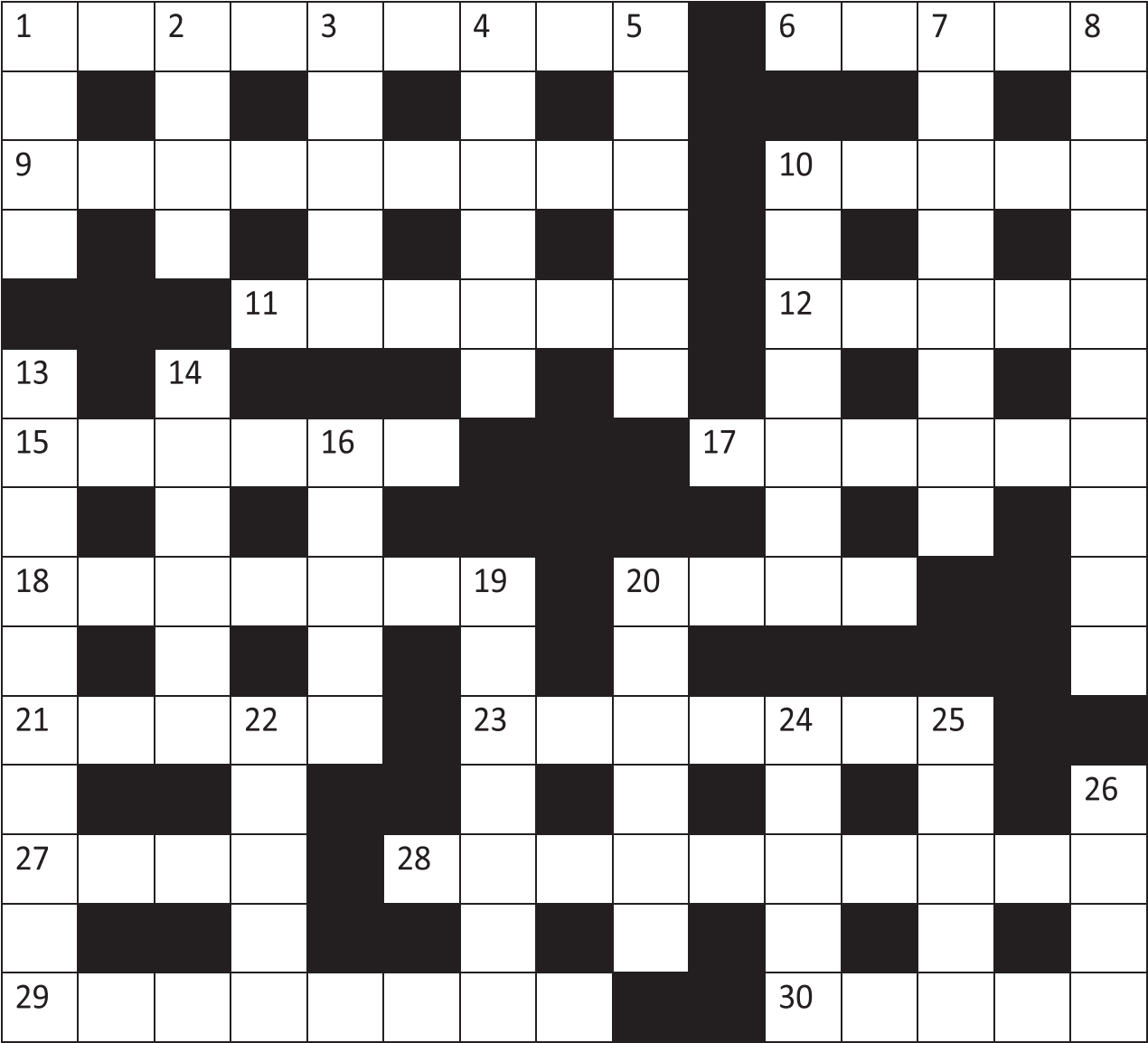
Минулого року нас було близько 1500 за 3 дні. Цього літа ми готові відкрити двері для більшої кількості мрійників, тож запрошуємо тебе посприяти. До зустрічі 1-3 серпня! Твій найбільший Еко Кіно Фестиваль у Карпатах.

НОВИЙ ПРОВАЙДЕР ТВОГО МІСТА
НАЙШВИДШИЙ ІНТЕРНЕТ
1000 МБ + ТБ - 100 ГРН

ПІДКЛЮЧЕННЯ БЕЗКОШТОВНО

☎ 067-64-74-676
095-88-66-988, 096-88-66-988

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Знаменитий давньогрецький палій, який заради слави спалив храм Артеміди. 6. Дарунок Едмону Дантесу від абата Фарія. 9. Український поет. 10. Гідроакустична станція. 11. Мотузка, що стягує кінці лука. 12. Німецький казкар, автор казок про барона Мюнхгаузена. 15. Країна у Східній Африці. 17. Легкоатлетична дисципліна. 18. Людина, розбещена розкішшю та задоволеннями. 20. Столиця країни в Європі. 21. Хімічний елемент. 23. Український письменник та правозахисник, політв'язень, голова Української Гельсінської Групи. 27. Символ святості. 28. Особа, яка повернулася на батьківщину з поновленням громадянських прав. 29. Духовна особа, яка підтримує вплив церкви у громадському житті. 30. Американський бізнесмен, засновник компанії Apple.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Спортивне знаряддя, яке Паніковський та Балаганов вкрали з квартири Корейка. 2. Автоматичний електричний пристрій. 3. Період підбиття підсумків навчання у вузі. 4. Піджак по-карпатськи. 5. Найотруйніша змія на світі. 7. Філософ, який заперечує можливість пізнання світу. 8. Асистент професора Преображенського. 10. Самохідна землерийно-транспортна машина. 13. Незмінна самостійна частина мови. 14. Речовина, утворена з'єднанням вуглецю з металами. 16. Давньоперський цар, розбитий Александром Македонським. 19. Самокерований підводний снаряд. 20. Невелика розкішно прибрана кімната заможної жінки. 22. Садова рослина, яка використовується у медицині та спеціях. 24. Одне дерево – не ліс, одна людина – не... 25. Рідний штат Стівена Спілберга. 26. «Рятуйся хто може!» на блатному жаргоні.

Відповіді на кросворд попереднього номера
ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Якуб. 4. Прислівник. 9. Цензура. 10. Артемон. 11. Галактика. 13. Шпага. 16. Возний. 18. Фландрія. 19. Консерва. 20. Кратер. 22. Вальс. 25. Нібелунги. 26. Ловелас. 27. Етанол. 28. Брандспойт. 29. Кюсю.
ПО ВЕРТИКАЛІ: 2. «Кресало». 3. Бездарність. 4. Пірат. 5. Слава. 6. Іртиш. 7. Німфа. 8. Канта. 12. Кафка. 14. Підлабузник. 15. Панкреатит. 17. Йорк. 19. Каволуб. 21. Енгельс. 23. Лавка. 24. Склад. 25. Насип.

Редакція не завжди поділяє думку авторів. Ніхто не має права примушувати редакцію публікувати той чи інший матеріал. Передрук без дозволу редакції заборонено. Редакція залишає за собою право вносити правки до матеріалів, що публікуються у газеті. Свідоцтво реєстрації ЗТ №725/317 Р від 28.02.2019
Адреса друкарні: видавництво «А-Прінт» ТОВ «ДІМ», м.Тернопіль, бульвар Т.Шевченка,1
Наша адреса: 90400, м. Хуст, вул. Корятовича, 3. Тел.: +380 (97) 074 77 07.
E-mail: khust.visnyk@gmail.com
Друк офсетний Ум. Друк. Арк. 1. Наклад 10000 прим.
Директор Н.Головко
З питань розміщення реклами звертайтеся за номером телефону: +380 (97) 074 77 07

<https://visnyk-khust.com.ua/>

<https://www.facebook.com/visnikkhust>